

Preventivní program školy

Školní rok: 2023/2024

Základní škola Palackého 1351, Moravská Třebová, okr. Svitavy

Ředitel školy:	Mgr. Petr Vágner
Výchovný poradce:	Mgr. Romana Komoňová (1. stupeň) Mgr. Bc. František Zeman (2 .stupeň)
Speciální pedagog:	Mgr. Monika Zemanová
Kariérní poradce:	Mgr. Bc. František Zeman
Metodik prevence:	Mgr. Gabriela Krejčí (1. stupeň) Mgr. Vladimíra Schmidtová (2. stupeň)

Informace: www.2zsmtrebova.cz

Úvod:

Předpisy, kterými se řídí Preventivní program

Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 - 2027

Krajský plán primární prevence rizikového chování dětí a mládeže v Pardubickém kraji

Soubor pedagogicko-organizačních informací na školní rok 2023/2024, Č.j.: MSMT-12071/2022-1

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků studentů ve školách a školských zařízeních, Čj. 21 291/2010-28

Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, MŠMT- čj. 21149/2016

Školní řád – schválen k 1. 9. 2023, Kázeňský řád – platný od 1. 9. 2023

§ 204 Zákon č. 40/ 2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

- Vyhláška č.27/2016 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění vyhlášky č. 147/2011 Sb.
- Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 197/2016 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

- Vyhláška č.263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí
- Vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání
- Vyhláška č.15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy

Zákon č. 562/2004 Sb., ze dne 24. září 2004, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů

- Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků
- Vyhláška č. 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí

- Školní preventivní program pro mateřské a základní školy a školská zařízení (MŠMT 2001)

Zákon ze dne 24. července 2009, kterým se mění zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č.j.: 10194/2002-14 (Věstník MŠMT sešit 3/2002)

Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, Č.j.: 14 423/99-22

Evaluace a diagnostika preventivních programů (MŠMT 2002)

Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT, č.j. 37 014/2005 (Věstník MŠMT sešit 2/2006)

Metodický pokyn k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č.j. 20 006/2007-51 (Věstník MŠMT sešit 11/2007)

Metodický pokyn MŠ - Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, (Věstník MŠMT č. 11/2003, Č.j.: 25 884/2003-24)

Národní strategie protidrogové politiky

Strategie protidrogové politiky Pardubického kraje

Charakteristika školy

Základní škola Palackého 1351, okres Svitavy představuje největší základní školu města Moravská Třebová. Je postavena v blízkosti sídliště na kraji města, z něhož do školy dochází většina dětí. Do naší školy dojíždí i děti z přilehlých vesnic či vzdálenějších oblastí města. V letošním školním roce školu navštěvuje 608 žáků. Na druhém stupni jsou otevřeny dvě třídy (6. a 7. ročník) s rozšířenou výukou tělesné výchovy. Škola mimo jiné disponuje školní družinou, jídelnou i školním klubem. Pracovníci školy se žákům věnují také skrz volnočasové aktivity v družině i mimo ni. ZŠ Palackého je známá svým bohatým sportovním vyžitím pro žáky.

Akce, ze kterých čerpají pedagogové poznatky při práci se žáky – oblast primární prevence rizikového chování:

Závěry semináře pro sborovnu - **Žák s potřebou podpůrných opatření v běžné škole**
- **Týmová spolupráce**
- **Řešení problémových situací**
- **Vedení třídnických hodin**
- **Práce s pravidly**
- **Bezpečné klima ve škole/ třídě**

Závěry metodického setkání pro pedagogy naší školy (Střed, a.s.) na téma „**Agresivita dětí a spolupráce pedagogů s rodiči**“

- **Závěry lektorek PPP Ústí nad Orlicí (Začátek, Stonožka, Bolí, nebolí, Krok za krokem, Kybersvět, Zrcadlo, Do dna?, Romeo, Julie...partnerství, Romeo, Julie...sex)** – třídní učitelé + metodičky prevence + výchovní poradci
- **Závěry lektorů SVP Alfa-** třídní učitelé + metodičky prevence + výchovní poradci
- **Závěry lektorky N. Zavřelové (oddělení tisku a prevence Policie ČR)**

Aspergerův syndrom – Mgr. Jitka Dudková

Týmová spolupráce - Mgr. Jindřiška Hrdinová

Práce s pravidly - Mgr. Jindřiška Hrdinová

ADHD, ADD – Mgr. Romana Komoňová, Mgr. Jitka Dudková

Podpůrná opatření - Mgr. Romana Komoňová, Mgr. Bc. František Zeman

Vedení třídnických hodin – Ing. Hana Vystavělová, Mgr. Romana Komoňová

Modelové řešení šikany – Mgr. Jiřina Faktorová

Interaktivní formy práce se třídou – Mgr. Romana Komoňová

Využití online kurzů ve vzdělávání nadaných žáků ZŠ a SŠ – Mgr. Vladimíra Schmidtová

Agrese u dětí – Mgr. Romana Komoňová

Šikana jako narušení vztahů ve skupině - Mgr. Vladimíra Schmidtová

Respektovat a být respektován - Mgr. Lenka Vymazalová, Mgr. Martina Lžičarová

Hry pro zklidnění agresivity – Mgr. Sylva Jarůšková

Verbální agresor – Mgr. Vladimíra Schmidtová

Sebepoškozování – Mgr. Vladimíra Schmidtová

Bezpečné klima ve školách Pardubického kraje – Mgr. Vladimíra Schmidtová

Technologie a prevence – Mgr. Vladimíra Schmidtová

Jak začít na škole systematicky podporovat nadání – Mgr. Jindřiška Hrdinová

Rizikové chování dětí a mládeže – Mgr. Gabriela Krejčí

Rodiče a technologie – Mgr. Vladimíra Schmidtová

Rizikové chování na internetu – Mgr. Vladimíra Schmidtová

Nebezpečné výzvy (dangerous challenges) – Mgr. Zuzana Peřinová, Mgr. Gabriela Krejčí,
Mgr. Vladimíra Schmidtová

online metodická poradna ŠMP - Mgr. Gabriela Krejčí, Mgr. Vladimíra Schmidtová

Jak na prevenci kyberšikany ve třídě - Mgr. Gabriela Krejčí

Vedení třídnických hodin - Mgr. Gabriela Krejčí, Mgr. Jana Knödllová, Mgr. Lucie
Krajčiová

Jak na náročnou komunikaci s rodiči - Mgr. Gabriela Krejčí, Mgr. Martina Lžičařová,
Mgr. Lenka Vymazalová

Šikana jako narušení vztahů ve skupině a školském prostředí - Mgr. Gabriela Krejčí,
Mgr. Jana Knödllová

Pedagogové, kteří se zúčastnili v uplynulých letech jednotlivých školení, předávají zkušenosti ostatním kolegům.

Cílové skupiny:

- všichni žáci + pedagogové ZŠ Palackého 1351 Moravská Třebová, okres Svitavy +zákonní zástupci žáků

zvláštní pozornost na:

- děti se zdravotními problémy
- žáky se speciálně vzdělávacími potřebami
- žáky ohrožené rizikovými faktory
- žáky, kteří rizikové chování vykazují
- děti ze sociálně - kulturně odlišného prostředí, u nichž je podstatná integrace do většiny
- zákonné zástupce dětí - nepodnětné rodiny

Hlavní cíle prevence:

- **předcházet všem rizikovým jevům:** návykové látky, rizikové chování v dopravě, poruchy příjmu potravy, alkohol, návykové látky, šikana, kyberšikana, syndrom CAN, homofobie, extremismus, rasismus, vandalismus, záškoláctví, krádeže, netolismus, sebepoškozování, rizikové sexuální chování
- **zkvalitňování mezilidských vztahů ve škole**
- budování důvěry dětí k třídnímu učiteli, výchovnému poradci, metodikovi prevence
- **budování pozitivních vztahů mezi školou a zákonnými zástupci**
- **pomoci začlenit nově příchozí žáky do třídních kolektivů**

Konkrétní realizace:

Na naší škole zajišťuje speciálně pedagogickou podporu žáků s SPU speciální pedagog Mgr. Monika Zemanová.

Podpory a doučování probíhají také díky projektu Evropské unie „OPJAK“. Snahou této podpory je nalézt optimální model péče o žáky, zajišťovat jim podporu a zvyšovat jejich sebevědomí.

- ve všech třídách se budeme snažit o uskutečnění preventivních programů PPP Ústí nad Orlicí, Policie ČR nebo VZP

- nadále budeme pracovat na zlepšování vzájemných vztahů jak mezi dospělými (pedagogický sbor), mezi učiteli a dětmi, mezi školou a rodinou - pokusíme se **zapojovat (pokud možno) rodiče do dění školy**

- budeme plnit kritéria projektu **Rodiče vítáni**

- vytváření pozitivního klimatu tříd tak, aby se žáci nebáli hovořit otevřeně a s důvěrou o problémech v třídních kolektivech – **jsme Férová škola**

- vést žáky k motivaci ke vzdělávání jako prostředku ke zvýšení úrovně života

- věnovat se důsledně problematice prevence proti všem možným způsobům násilí, proti ponižování lidské důstojnosti

- učit žáky pohybovat se bezpečně na sociálních sítích

- dbát na výchovu ke zdravému životnímu stylu

- seznamovat žáky s ucelenými informacemi o legálnosti a nelegálnosti drog

- vést žáky k rozhodování se o svých prioritách v životě, učit je techniky odmítání, pokud se jedná o negativně působící vrstevníky

- pokračovat ve vzdělávání pedagogů v oblasti primární prevence, zejména v metodách preventivní výchovy a v technikách preventivní práce s dětmi a jejich rodiči školení pro sborovnu

- koordinovat všechny školní i mimoškolní akce v oblasti prevence

Zdůvodnění záměrů vzhledem k výskytu současných problémů

Jsme škola, která je naplněna zejména dětmi, které bydlí na sídlišti, dále dětmi, které dojíždějí z okolních obcí. Hlavním problémem je dle pozorování a dotazníkového šetření zejména chování dětí, které se blíží agresivitě, dále užívání návykových látek. Zaznamenáváme i emocionální prázdnotu u dětí a neschopnost smysluplně trávit volný čas. U části žáků se často projevuje sklon k zásadnímu nedodržování pravidel. Dále minimum estetického cítění a snížená schopnost dodržovat etická pravidla.

Metody a formy práce v prevenci jsou:

Nespecifická primární prevence

- výklady v hodinách
- aktivní zapojení třídního učitele
- volnočasové aktivity
- společné akce pořádané školním žakovským parlamentem
- činnost školní klubovny a školní knihovny
- vzdělávání v oblasti zdravého životního stylu
- školní výlety, exkurze
- individuální práce s každou třídou
- spolupráce s příslušnými pracovníky dětského domova

• **Specifická primární prevence**

- skupinová práce ve třídách
- besedy, preventivní programy
- sociální hry
- poradenská činnost
- schránka důvěry

- odhalování specifických poruch učení a chování a následná náprava
- kvalitně zpracovaný školní řád

Zaměření Preventivního programu:

- na odhalení negativních jevů mezi žáky
  - zdůrazňování nebezpečí kouření a požívání alkoholu či jiných návykových látek
  - zdůrazňování opatrnosti a obezřetnosti při dopravních situacích
  - posilování sebeúcty a kritického myšlení, podpora seberealizace
  - budování asertivity, vzájemné úcty
  - posilování třídních kolektivů a důvěry ve třídu, důvěru v pedagoga
  - posilování zodpovědnosti za vlastní činy
  - uvědomění si rizikových faktorů internetu a jiných médií
  - výchova k toleranci, snášenlivosti, proti rasismu a xenofobii
  - budování zdravého životního stylu
  - včasné odhalení specifických poruch učení a chování (zejména na 1. stupni)
- informace o drogách a jejich účincích budou dětem podávány průběžně s ohledem na věk tak, aby si uvědomovaly nebezpečí spojené se zneužíváním drog. V našem městě jsou dominantní drogou mladistvých alkohol a kouření, velice často marihuana. V prevenci se zaměříme především na ně.
- pedagogičtí pracovníci školy budou žákům příkladem ve vzájemných vztazích, ve vztazích k žákům. Při jednání s rodiči bude škola vystupovat jako rovnocenný partner tak, aby vztah škola - rodina byl funkční a nebyl zatížen nepříjemnými a nevysvětlitelnými skutečnostmi.
- po celou dobu pobytu ve škole nebo na školních akcích budou sledovat pedagogičtí pracovníci chování a projevy žáků, budou upozorňovat na odlišnosti v chování žáků metodika prevence a třídního učitele a budou se snažit je společnými silami odstranit tak, aby v třídních kolektivech vládlo příznivé klima.
- máme vytípané rizikové prostory ve škole (**chlapecké i dívčí toalety směrem k učebnám informatiky, šatny u tělocvičen, prostor u šatních skříněk**). Těm bude věnována i nadále větší pozornost při dohledech. Žákům, kteří se mohou stát oběťmi šikany, bude věnována větší pozornost, stejně tak budou sledováni jedinci se sklonem k provádění šikany. Učitelé musí znát pokyn, jak postupovat v případě podezření na šikanu, či jiný sociálně patologický jev. Tento pokyn je k dispozici ve sborovně (žlutý pořadač) nebo na sdíleném disku.
- do výuky jednotlivých předmětů, zvláště Ov, Vz, Tv, Pč, Př, na 1. stupni do prvouky, vlastivědy a přírodovědy, plavání bude systémově zařazována etická a právní výchova a výchova ke zdravému životnímu stylu. **Důležitou součástí této výchovy je osobní příklad pracovníků školy. Jednotliví učitelé se budou snažit pozvat do svých vyučovacích hodin odborníky-specialisty na určitá témata.**

Preventivní strategie na prvním stupni:

- zdraví (kouření, dopravní výchova, finanční gramotnost, alkoholismus, návykové látky, environmentální výchova)
- mezilidské vztahy (společná tvorba pravidel soužití mezi žáky a mezi žáky a učiteli, nácvik řešení problémů, komunikace a diskuze, všímání si jednotlivých odlišností mezi žáky a jejich kladné přijímání, přijímání a uvědomování si vlastní osobnosti),
- chování v situacích ohrožujících zdraví člověka
- stravovací návyky
- zásady psychohygieny
- dodržování předem dohodnutých pravidel

Preventivní strategie na druhém stupni:

- dodržování předem dohodnutých pravidel
- chování v situacích ohrožujících zdraví člověka
- stravovací návyky
- zásady psychohygieny
- zdraví (zdravý životní styl, stres, zvládání náročných situací, závislost, kouření a alkohol)
- mezilidské vztahy (vzájemné poznávání jedinců v nově utvořených kolektivech, následná tvorba pravidel a bezpečného prostředí, vhodné chování a komunikace, rozvoj schopnosti komunikovat a diskutovat)
- partnerství a sexualita
- posílení osobnosti
- rasismus, antidiskriminace
- posílení právního vědomí

Úkoly jednotlivých pracovníků školy, zapojení žáků a zaměstnanců do Preventivního programu:

- **Ředitel školy** - má odpovědnost za podporu, vytváření a realizaci programu, sleduje jeho efektivitu, v případě potřeby svolává výchovné komise.
- **Výchovní poradci** – poskytují poradenství při řešení školního neúspěchu, výukových problémů, spolu s třídními učiteli a asistenty se podílí na tvorbě individuálních vzdělávacích plánů a připravují podmínky pro integraci jednotlivých žáků, navrhují řediteli školy svolávání výchovných komisí, konzultují problémy s odbornými pracovišti (SPC, PPP).
- **Školní metodičky prevence** - koordinují přípravy a realizace preventivních programů, komunikují se žáky, rodiči, ostatními pracovníky školy (především s třídními učiteli), odkazují na další odborníky, monitorují žáky v riziku a s poruchou chování a emocí, zaměřují se na zachycování varovných signálů souvisejících s problematikou rizikových projevů chování, účastní se výchovných komisí, spolupracují s organizacemi v oblasti primární prevence, dokumentují průběh a hodnotí realizaci preventivní strategie.
- **Speciální pedagožka** - provádí depistáž, diagnostiku a nápravu specifických poruch učení a chování. Poskytuje podporu pro žáky vyžadující podpůrná opatření z důvodu zdravotního postižení. Spolupracuje při vytváření plánu pedagogické podpory a poskytuje pomoc při realizaci IVP.
- **Pedagogický sbor** - jednotliví učitelé začleňují preventivní témata do výuky jednotlivých předmětů (viz ŠVP), jednotlivé problémy a nejasnosti z oblasti prevence rizikových projevů chování konzultují s metodiky prevence, výchovnými poradci a vedením školy
- **Třídní učitelé** – hrají stěžejní úlohu při naplňování MPP, mapují vztahy ve své třídě,

vhodnými aktivitami navozují zdravé prostředí v kolektivu, konzultují a úzce spolupracují s metodikou prevence, výchovnými poradci a vedením školy, také s ostatními pracovníky školy a rodiči, seznamují žáky s MPP, podílí se na léčbě vztahů v kolektivech, ve kterých se vyskytla šikana, důsledně postihují (navrhují postihy) v případě porušení školního řádu. S rodiči komunikují nejen prostřednictvím třídních schůzek, ale ihned, když se objeví problém.

- **Žáci** - participují na přípravě a realizaci programu, jsou seznámeni s MPP, vědí, kde hledat pomoc, na koho se obrátit.

- **Preventivní tým** – metodičky prevence a výchovní poradci, speciální pedagog spolu úzce spolupracují při řešení výskytu rizikového chování, individuálně doporučují další postupy.

- **Kariérní poradce** – poskytuje poradenství o volbě povolání a dalším vzdělávání žáků

Aktivity pro žáky v rámci výuky:

a/ Povinné, volitelné a nepovinné předměty:

Ročník	Předmět	Téma	Cíle, formy práce
1.ročník	Prvouka	Jsem školák	rozlišení vhodného a nevhodného chování ve škole i mimo školu, důraz na obezřetnost při setkávání se s cizími lidmi
	Prvouka	Moje rodina	výchova k toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům
2.ročník	Prvouka	Člověk a zdraví	respektování somatické odlišnosti dětí
		Volný čas	odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná
	Prvouka	Finanční gramotnost Oslava narozenin Rodinná oslava Příprava a nákup na oslavu Dárek a jeho cena	
3.ročník	Prvouka	Člověk mezi lidmi	vystihne rozdíly mezi lidmi / rasová nesnášenlivost/
	Prvouka	Finanční gramotnost	
4.ročník	Přírodověda	Člověk a jeho zdraví- denní režim	učí se plánovat své činnosti s ohledem na ostatní osoby
	Přírodověda Výtvarná výchova	Reklamní vlivy	učí se pracovat s reklamou, posuzuje její klady i zápory
	Matematika	Finanční gramotnost Rozpočet domácnosti – příjmy a výdaje,	

		hotovostní a bezhotovostní platby, úspory, půjčky	
	Třídnická práce	LVK	posilování morálně-volních vlastností, sebehodnocení, otužování
5.ročník	Přírodověda	Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy	modelové situace zaměřené na nácvik způsobů chování v různých krizových situacích
	Vlastivěda	Jak se chovají mí vrstevníci ve městě	beseda s příslušníkem Městské policie
	Matematika	Finanční gramotnost	
6.ročník	Ov	Rodina Rodinný rozpočet Finanční gramotnost	uvědomění si své pozice v rodině, nutnosti respektovat ostatní rodinné příslušníky uvědomění si úlohy v hospodaření domácnosti
	Čj	Vypravování	Jak jsem se stal nástrojem šikany / obětí/
	Čjs		nácvik komunikačních dovedností všeho typu – ústní, písemné
	Tv		zná svůj zdravotní stav a uvědomuje si škodlivost účinků drog na lidský organismus
	Př	Čeledi rostlin	mákovité (mák-opium), tabák
	Třídnická práce	Pravidelné třídnické hodiny Adaptační pobytový kurz	
7.ročník	Dějepis	Zámořské objevy	kulturní drogy/alkohol, tabák/-jejich původ
	Ov	Vlast, národ	náznak rozlišení vlastenectví a nacionalismu
	Ov	Ochrana majetku, vandalismus	nácvik techniky odmítání, beseda se zástupcem Policie ČR
	Ov	Finanční gramotnost – dle ŠVP	
	Tv		žák si uvědomuje nutnost soutěžit za družstvo, vzhledem k jeho zátěži při sportu se učí odmítat společensky tolerované drogy
	Tv	LVK	posilování morálně-volních vlastností, sebehodnocení
	Cizí jazyky	Reálie o anglicky mluvících zemích	žáci nacházejí společné a odlišné znaky sebe a různých ras, národností, etnik
	Třídnická práce	Pravidelné třídnické hodiny	

8.ročník	Tv		učí se odmítat všechny drogy, vyhodnotí své postavení v družstvu
	Ov	Člověk a citový život Hledání sama sebe	cvičení a techniky, které žáka přivedou k rozpoznání sebe sama i ostatních, uvědomování si svých kladů a záporů
	Ov	Právní vztahy	žáci jsou vedeni k právní odpovědnosti
	Přírodopis	Biologie člověka	žáci jsou seznámeni s vlivem drog na organismus
	Chemie	Dělení směsí	škodlivost účinků alkoholu na organismus
	Přírodopis	Zásady správné životosprávy	žáci jsou vedeni k tomu, aby na základě zásad správné životosprávy hodnotili tu svou, případně ji začali postupně měnit
	Čj	Sloh – úvaha	Já před zrcadlem, Násilí ve společnosti
	Cizí jazyky	Dopis	motivace žáků k navazování kontaktů s vrstevníky celého světa
	Ov	Profesní orientace Právo a morálka	beseda se zástupkyní Úřadu práce Svitavy
	Třídnická práce	Pravidelné třídnické hodiny	
		Kurz zásady první pomoci	řešení krizových situací, základy první pomoci
9.ročník	Tv		respektování soupeře, spoluhráče, opačného pohlaví, rasy, etnika, lidí s handicapem
	Tv		posilování sebekázně, soužití ve skupině – pracovní i volnočasové
		První pomoc	učí se reagovat na úraz, umí přivolat pomoc
	Ov	Občan v právních vztazích	žáci jsou vedeni k trestní odpovědnosti, jsou seznamováni s pojmenováním jednotlivých trestných činů týkajících se ubližování jiných osob
	Ov	Profesní orientace	žáci se učí orientovat na trhu práce, uvědomuje si své možnosti
	Chemie	Drogy, alkohol, kouření	žáci jsou seznamováni se škodlivostí kouření, s rozdělením drog podle účinků, s nebezpečím zneužívání některých léků
		Halogenové deriváty	žáci si uvědomují nebezpečí organických rozpouštědel pro lidský organismus

	Třídnická práce	Pravidelné třídnické hodiny Příprava rozloučení se školou	
--	------------------------	--	--

V letošním roce jsou nabízeny tyto volitelné předměty: sportovní výchova, technická praktika, environmentální praktikum, kreativní činnosti, konverzace z Aj. Ve všech těchto činnostech jsou žáci vedeni k týmové práci, k umění naslouchat jiným, ale i tvořit na základě svého vlastního úsudku.

Vzhledem k tomu, že se nám zdá, že žáci tráví u počítače nezdravě mnoho času, bude nutno i nadále mnohem intenzivněji pracovat na výchově tak, **aby si žáci i rodiče uvědomovali**, že je tato činnost (pokud je pravidelně nepřiměřeně dlouhá) v rozporu se zdravým životním stylem a že může vážně ohrozit jejich zdraví.

b/ Zájmové kroužky:

Činnost zájmových kroužků na škole bude pokračovat. Tato forma práce s dětmi směřuje ke schopnosti komunikovat s vrstevníky nejen v třídních kolektivech, ale i v jiných sociálních skupinách.

Vzhledem k tomu, že žáci si zájmový útvar zvolí dobrovolně, mají možnost seberealizace, tím se zvyšuje jejich sebevědomí, učí se porovnávat své schopnosti s ostatními žáky, uvědomovat si své místo ve skupině, pracovat na svém osobnostním profilu.

Dlouholetou tradici má **flétnový kroužek**.

Na druhém stupni bude fungovat klub logických a deskových her, anglická konverzace a sportovní příprava žáků.

Na škole bude kromě oddělení ŠD fungovat také několik oddělení ŠK různého zaměření- např. **keramika, florbal, taneční klub, Šíkula, plavání, míčové hry**.

Ve spolupráci s DDM Moravská Třebová TJ Slovan probíhají na škole další zájmové kroužky.

c/ Besedy a programy organizované pro jednotlivé ročníky:

Učitelé 1. i 2. stupně budou zajišťovat pro žáky pravidelně během roku besedy s odborníky v určitých oborech a budou vyhledávat spolupráci s různými specializovanými pracovišti v oblastech zdravého životního stylu, gynekologie, psychologie, poskytování první pomoci, prevence proti návykovým látkám, ale i v oborech právo a kriminalita. Pozornost bude věnována i profesní orientaci.

Některé akce:

Ročník	Nespecifická prevence	Specifická prevence
1. ročník	Divadelní představení Pasování na čtenáře	Policie ČR
2. ročník	Divadelní představení Výstava – dle nabídky	VZPoua úrazům –VZP

3. ročník	Divadelní představení Projekt Naše město	VZPoura úrazům –VZP
4. ročník	Divadelní představení LVK	Policie ČR
5. ročník	Malý řidičák Divadelní představení Planetárium	Policie ČR
6. ročník:	Beseda s Policií ČR Divadelní představení	Policie ČR PPP Ústí nad Orlicí
7. ročník:	Čas proměn Divadelní představení	Policie ČR
8. ročník	První pomoc Divadelní představení	Policie ČR VZPoura úrazům - VZP
9. ročník:	Volba povolání Divadelní představení	Policie ČR VZPoura úrazům - VZP

Další akce:

lyžařský výcvikový kurz – 4., 6. a 7. ročník,
školní výlety a exkurze podle aktuální nabídky,
divadelní představení, koncerty, knihovnické lekce
Den otevřených dveří
Halloween, Mikulášský den, Dětský den
Vánoční jarmark
Bleší trh
Velikonoční dílna + velikonoční program pro děti
Burza škol
Den pro pátáky
Programy pro předškoláky

Tvůrčí akce a soutěže:

V naší škole je věnována pozornost sportovním aktivitám. Vyučující Tv se snaží umožnit dětem srovnávat své výkony v soutěžích různého zaměření. Žákům umožníme zapojení do sportovních soutěží a budeme pokračovat ve spolupráci s DDM a TJ Slovan. Všechny sportovní akce jsou prezentovány na www-stránkách školy.

Velkou pozornost a oblibu zaznamenala soutěž OV (projekt SAZKA Olympijský víceboj), která je určena široké veřejnosti a svou všestranností může pomoci v naplňování mimoškolních aktivit žáků. Učitelé Tv se budou snažit přilákat do tohoto projektu co nejvíce dětí. Je to jedna z možností přitáhnout žáky k všestrannému pohybu.

Na škole budou probíhat olympiády z českého jazyka, dějepisu ..., konverzační soutěže a soutěže ve zpěvu, recitaci i v různých sportovních soutěžích - týmových sportech, ale i v individuálních disciplínách. Zúčastníme se i výtvarných soutěží, které pořádá většinou DDM.

Školní žákovský parlament:

Na škole bude i nadále pracovat žákovský parlament, který bude složený ze zástupců tříd vyššího stupně a zástupců žáků 5. tříd. Parlament vždy spolupracuje především s vedoucími

učitelkami 1. a 2. stupně. Parlament má možnost tlumočit vedení školy požadavky ze tříd, podílí se na konání různých akcí a zabývá se některými podněty ze schránky důvěry. Jeho cílem je zlepšovat atmosféru na škole, zejména pak v třídních kolektivech.

Konkrétními akcemi v tomto školním roce budou již tradičně Halloween, Mikulášský den, Den otevřených dveří, pomoc při zápisu žáků do 1. třídy, Hledání vajíček – Velikonoce, Tradiční jarmark. Tímto způsobem bude docházet ke zlepšování vztahů mezi žáky vyššího a nižšího stupně.

I v letošním roce si vedoucí učitelky, které spolupracují se členy parlamentu, daly za cíl prostřednictvím ŠŽP prosazovat pozitivní postoj k práci v třídních kolektivech a podílet se na vytváření přátelského, ale i pracovního ducha školy.

Školní klubovna:

Od 1. září 2009 funguje klubovna školy, ve které žáci mohou trávit volné hodiny, chvíle odpočinku. Klubovna byla zřízena i v prostorách 1. stupně.

Klubovna poskytne i vhodné prostředí pro programy prevence rizikového chování.

Klubovna je vybavena různými hrami, počítačem, audiotechnikou. Počítá se s obohacením materiálního vybavení.

Schránka důvěry:

Žáci mají možnost v případě nějaké situace, která je jim nepříjemná, nebo ve chvílích, kdy se cítí nějak ohroženi, svěřit se se svým problémem prostřednictvím **schránek důvěry** umístěných na chodbě 1. i 2. stupně, ale i online schránky.

Nicméně (v pozitivním slova smyslu) žáci využívají spíše důvěry ve své učitele osobně.

Školení pedagogických pracovníků:

Metodik prevence se bude pravidelně zúčastňovat školení pořádaných metodickými orgány, či odbornými institucemi, které se zabývají problematikou sociálně patologických jevů. **Bude sledovat nabídku školení tak, aby se do systému školení zapojili i další pedagogičtí pracovníci, zejména třídní učitelé.**

- PPP Ústí nad Orlicí
- ACET, o.s.
- Policie ČR

Bude pravidelně spolupracovat s OSPOD komisí, která je zřízena při MěÚ Moravská Třebová. Všechny závažné jevy bude řešit s vedením školy a s výchovnými poradci, potažmo s dalšími oprávněnými institucemi.

Jeho povinností je informovat ostatní pedagogické pracovníky o závěrech školení, případně se postarat o vzdělávání dalších pedagogů v oblasti prevence.

Spolupráce se zákonnými zástupci:

Budeme se snažit o to, aby rodiče byli maximálně informováni o veškerém dění ve škole, o prospěchu a chování jejich dítěte. Rodiče jsou prostřednictvím žákovských knížek na počátku školního roku informováni o potřebných telefonních číslech, o konzultačních hodinách

jednotlivých učitelů. Rodiče mohou komunikovat s vedením školy, s metodičkami prevence i s výchovnými poradci prostřednictvím elektronické pošty. Jejich e-mailové adresy jsou na internetových stránkách školy.

Základním komunikačním dokumentem je žákovská knížka, která slouží k oboustranné komunikaci.

I v letošním školním roce budeme využívat systém elektronických žákovských knížek, který zkvalitní informovanost rodičů o studijních výsledcích jejich dětí. Rodiče se budou moci 2krát až 3krát do roka informovat o svém dítěti na třídních schůzkách, průběžně v konzultačních hodinách, samozřejmě po dohodě kdykoliv u kteréhokoliv vyučujícího.

V případě problému se žákem nastává jeho řešení tak, že škola okamžitě komunikuje s rodiči.

Třídní učitel má povinnost sledovat chování žáků v kolektivu a upozorňovat rodiče na případné negativní jevy.

Rodiče jsou seznámeni se školním řádem prostřednictvím internetových stránek školy, výňatek školního řádu je na zadním listu žákovské knížky. Na internetových stránkách školy se průběžně budou objevovat materiály k oblasti prevence, akce školy související s prevencí rizikového chování.

Strategie preventivní práce (šikana, záškoláctví, konzumace alkoholu, užívání drog, poruchy příjmu potravy) je důležitou metodikou pro práci učitele. Je k dispozici jednak na internetových stránkách školy, jednak ve sborovně. Byl probrán na pedagogické radě.

Řešení přestupků žáků:

- rozhovor s účastníky přestupku
- nalezení svědků
- vlastní vyšetřování školou
- spolupráce s rodinou
- spolupráce s odborníky a specializovanými institucemi
- výchovná opatření
- nahlášení policii

Spolupráce s dalšími organizacemi:

- Město Moravská Třebová
- další školy ve městě
- PPP
- sociální kurátor
- krajský metodik prevence
- policie ČR, městská policie
- Úřad práce
- DDM

Informační systém školy:

Veškeré důležité informace o škole budou k dispozici na www.2zsmtrebova.cz

I v letošním roce budou zveřejněny dokumenty Výroční zpráva o činnosti školy za rok 2022/2023 a Plán práce školy na rok 2023/2024. Na www-stránkách se budou pravidelně objevovat týdenní plány práce školy, rozvrh a jeho změny.

Aktuální i dlouhodobé problémy budou řešeny na pedagogických radách, se Školskou radou i se školním parlamentem.

Závěr:

Všichni pedagogičtí pracovníci byli seznámeni s obsahem Preventivního programu. Plán je platný pro školní rok 2023/2024.

Zpracováno metodiky prevence: Mgr. Vladimírou Schmidtovou a Mgr. Gabrielou Krejčí

Garantem programu je vedení školy, výchovný poradce, školní metodik prevence, vedoucí učitelky 1. a 2. stupně.

Mgr. Gabriela Krejčí
Školní metodik prevence

Mgr. Vladimíra Schmidtová
Školní metodik prevence

Mgr. Petr Vágner
Ředitel školy

V Moravské Třebové dne 30. 8. 2023

Vnější informační zdroje

Užitečné odkazy:

[Šikana - kyberšikana](#)

<http://www.minimalizacesikany.cz/>- stránky projektu Minimalizace šikany
<http://www.sikana.cz/>- občanské sdružení proti šikaně
<http://www.sikana.org/>- společenství proti šikaně
<http://www.poradenskecentrum.cz/sikana.html> - základní informace o šikaně PPP Brno
<http://www.nasedite.cz/> - nadace Naše dítě - pomoc týraným a zneužívaným dětem
<http://www.vztahy.org/> - práce a vztahy - mobbing
<http://www.forint.cz/portal/rozhledna-si/> - portál sociální exkluze
<http://www.varianty.cz/> - informace, texty a metodické materiály pro globální vzdělávání atd..

Kyberšikana

<http://www.e-bezpeci.cz/> - internetové bezpečí: informace pro učitele, rodiče a děti
<http://www.bezpecne-online.cz/> - bezpečně online
<http://www.saferinternet.cz/ke-stazeni-> stránka věnovaná bezpečnému internetu apod..

Drogy a alkohol

<http://www.vlada.cz/cz/pracovni-a-poradni-organy-vlady/default.htm> - Rada vlády protidrogové politiky
<http://www.mvcr.cz/> - portál Ministerstva vnitra
<http://www.odrogach.cz/>- informační portál primární prevence
<http://www.plbohnice.cz/nespor-> zde ke stažení některé Nešporovy příručky
<http://http://www.pobavme-se-o-alkoholu.cz> - pobavme se o alkoholu
<http://www.drogy-info.cz/>- informační portál o legálních a ilegálních drogách
<http://www.dokurte.cz/> - kouření a zdraví, jak přestat kouřit, kde hledat pomoc apod..
<http://www.drogovaporadna.cz/>- informační portál o drogách
<http://www.drogy.net/> - drogový informační portál
<http://www.poradenskecentrum.cz/drogy-pro-rodice.html> - informace o drogách...
<http://www.jellinek.nl/brain/start.htm> - ukázka jakým způsobem fungují na mozek drogy
<http://www.sananim.cz/intro.php> - o.s. Sananim - informační servis, poradna, kontaktní centra
<http://www.prevcentrum.cz/>- Prev-centrum Praha
<http://www.dropin.cz/> - nadace Drop In
<http://www.vodopad.cz> - vše nejen o psychiatrii
<http://www.biotox.cz/drogy/> - encyklopedie psychotropních rostlin
<http://www.adiktologie.cz/> - server časopisu Adiktologie
<http://imm.newtonit.cz/drogy/homepage.asp> - mediální služby Newton–drogová problematika
<http://www.dds.winet.cz/> - drogy a dospívání

Gambling

<http://www.poradenskecentrum.cz/gambling.html> - vznik závislosti, prevence, PC - PPP Brno
<http://www.plbohnice.cz/nespor/addictcz.html> - osobní prezentace K.Nešpora

Poruchy příjmu potravy

<http://www.pppinfo.cz/> - informační portál o poruchách příjmu potravy
<http://www.poradenskecentrum.cz/anorexie-bulimie.html> - prevence, příčiny vzniku, charakteristika
<http://www.anabell.cz/> - pro nemocné anorexií a bulimií
<http://www.jakomodelka.cz> - Místo prvního kontaktu pro poruchy příjmu potravy (Domažlice)

Alternativní styly a způsoby života

<http://www.vegan.cz/>- stránky o veganství
<http://www.vegetarian.cz/>- stránky o vegetariánství
<http://www.csvv.cz/>- česká společnost pro výživu a vegetariánství
<http://www.fzv.cz/>- fórum zdravé výživy
<http://praha.squat.net/> - mezinárodní internetový server o squatech a travellerských komunitách

<http://www.tetovani.com/> - internetový magazín o tetování a piercingu
<http://mytattoo.wz.cz/odkazy.php> - další stránka o tetování a piercingu
<http://rastaman.cz/> - stránka o rastafariánství
<http://www.jacobomakarikari.rastaman.cz/> - jedna z mnoha stránek o rastafariánství
<http://www.plastickachirurgie.info/PLASTICKA-CHIRURGIE/zvetseni-prsou.htm> plastická chirurgie (nejen prsu)
<http://www.svetmodelek.cz/> - jedna z mnoha stránek ze světa modelingu
Dopravní výchova
<http://www.mdcv.cz/cs/> - oficiální stránky Ministerstva dopravy
<http://www.nadacebesip.cz/> - stránka nadace Besip
<http://www.czechradar.cz/> - společnost zabývající se zlepšením situace silniční dopravy a její bezpečnosti
<http://www.bezpecnamesta.cz/> - projekt, který si klade za cíl vést řidiče k dodržování předpisů
<http://www.theaction.eu> - divadelní představení pro žáky studenty ZŠ a SŠ s tematikou dopravní
<http://www.domluvme-se.cz/> - o alkoholu za volantem
Vzdělávání : www.rozcestniky.cz/
<http://www.msmt.cz/vzdelavani/prevence-ptj> - portál Ministerstva školství - oddělení prevence
<http://www.varianty.cz/> - texty, materiály, metody, články, zkušenosti ...atd
<http://casopisy.portal.cz/pd/> - portál časopisu psychologie
<http://ucitelske-listy.ceskaskola.cz/> - Učitelské listy - web o změnách ve vzdělávání
<http://spp.ipp.cz/> - projekt ŠPP - školní poradenské pracoviště (samostudium, materiály ...)
<http://www.rvp.cz/> - metodika, příklady, ŠVP a další manuály, informace a trendy ...atd
www.kapezet.cz
<http://www.prevence-praha.cz/>
www.poradenskecentrum.cz/

SEZNAM KNIH

Prim. MUDr. K. Nešpor.... Jak předcházet problémům s návykovými látkami na základních a středních školách
C. Raynerová: Nenič své chytré tělo
Prof. MUDr. A. Janík.... , Drogy a společnost
Prim. MUDr. K. Nešpor.... , Alkohol, drogy a Vaše děti
J. Němec, I. Bodláková Prevence zneužívání návykových látek
S. Wittwer..., Nejrychlejší cesta do nemocnice
M. Kolář, Bolest šikanování
M. Kolář, Skrytý svět šikanování ve školách
P. Pothe, Dítě v ohrožení
J. Dunovský..., Týrané, zneužívané a zanedbávané dítě
J. Holub a kolektiv, AIDS a my
E. M. Johnson, Jak se vyhnout AIDS
S. Meredithová, Dospívání a sex
I. Pondělíček.... , Sexuální zrání mladého muže
H. Fleischhaue-Hardt...Ukaž mi to!
R. Lapínská, Psychologie dospívání
M. Plzák, Dospělým vstup zakázán
J. Donát, N. Donátová, Důvěrně a otevřeně o sexualitě

A. Brzek a kolektiv, Průvodce sexualitou člověka
MUDr. M. Plzák Csc. , Klíč kvýběru partnera pro manželství
MUDr. R. Uzel, Sex-odhalené tabu
J. Vedralová, Já se z těch rodičů zblázním
G. Leibold, Mentální anorexie
R. Portmannová, Jak zacházet s agresivitou
Z. Šimanovský, V. Mertin, Hry pomáhají s problémy
E. Fenwicková, Velká kniha o matce a dítěti
J. Melgosa, Zvládni svůj stres!
V. W. Foster, Nový začátek
B. Balcar, Kniha o zázračném světě kolem nás
J. D. Pamplona Roger, R. Uhrin, S chutí za zdravím
Nancy Van Peltová, Umění komunikace
Linda a Richard Eyrovi, Jak naučit děti hodnotám
Susie Brightová, Otevřeně o sexu
Jana Marhounová, Rv –Základy rodinného života I
Jana Marhounová, Rv –Základy rodinného života II